

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenj peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja dne 23. marca.)

Ko se je seja otvorila ob polu najstji uri, in ko se je prečital in odobril zapisnik zadnje seje, poroča posl. Hribar o računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1897, in o proračunu ravno istega zaklada za leto 1899. Predlaga pred vsem, da naj se računski zaključek odobri, kar se zgodi.

Istotako se sprejme proračun za leto 1899 v posameznih postavkah, kakor jih nasvetuje finančni odsek.

V zvezi s to točko poroča posl. Hribar o prošnjah slovenskega „Dramatičnega društva“ in nemškega gledališkega društva za podporo. „Dramatično društvo“ prosi z ozirom na svoje dolgeve za primerno povikšanje letne podpore, nemško društvo pa, da naj se podpora kar za tri leta dovoli. Finančni odsek pa predlaga, da naj se za leto 1899 obema gledališkima podvzetjema dovoli jednaka podpora, kakor za l. 1898.

Posl. Povše predlaga, da naj se sklepanje o ti zadevi preloži na jedno prihodnjih sej, ali pa na isto sejo, ko se bo razpravljalo o deželnem proračunu. To pa zategadelj, ker je potreba, da se poslanci poprej mej sabo posvetujejo.

Poročevalec Hribar se protivi. Na jedni strani zategadelj, ker je za društvu prepotrebno, da takoj izvesti, kaka podpora jima je zagotovljena. O kakem vspehu skupnega posvetovanja „sprijateljnih“ dveh klubov ne pričakuje ničesar. V tem pogledu je kot načelnik narodno-naprednega kluba imel žalostne skušnje, tako da je danes prepričan, da je katoliška stranka sklenila „spravo“, da bi jo pri prvi priliki zatajila.

Pri glasovanju se predlog Povšeta v odkloni.

Posl. Kalan spusti na to s znano hinavščino, ki je last temu gospodu, govor proti subvenciji nemškega gledališča. Malo dnij poprej so katoliški možje pojedli slovesno obljubo, katero so pri „spravi“ s podpisami in svojo častjo potrdili,

da bodo namreč v Ljubljani, ako bi Nemci svoje kandidate v mestni zastop postavili, glasovali za narodno-napredno stranko, in da v bodoče ne bodo več snovali konsumnih društev. To obljubo so gospodje pri skupnem klubu z največjo hladnokrvnostjo požrili, in sedaj, dasi še niso preklicali podpisov na „spravi“, so v javni zbornici, samo da bi narodno-napredni stranki sitnosti delali, pojedli še tretjo točko svoje sprave, in še celo gospoda knezoškofa so nabujskali, da je moral igrati — nastop, za kojega je odgovorna jedino le besedolomna katoliška stranka. Kalan je končno predlagal, da naj se da „Dramatičnemu društvu“ 6000 gld., nemškemu društvu pa nič. Kar bi se tako prihranilo, naj se da nekaj „Dramatičnemu društvu“, nekaj pa za druge dobrodelne namene. (Klici: škofovim zavodom!)

Kalanu odgovarjal je poročevalec Hribar prav temeljito, obširno in dostojno. Dokazal je, kako je narodna stranka ob svojem času, če je hotela rešiti slovensko gledališče, morala iskati pomoči pri zastopnikih velikega posestva, dokazal je, da Kalanu njegove prisiljene tirade ne prihajajo iz srca, in da se poteguje za dramatično društvo le zategadelj, da bi škodoval svojemu političnemu nasprotniku, in da bi v zbornici shujskal vse stranke mej sabo, kar bi mu sedaj, ko je katoliška stranka „spravo“ zatajila, bilo, seve, prav po — godu. Končno pa je gospod poročevalec živo obžaloval, da je katoliška stranka danes prisilila še celo svojega škofa, da ji je stopil na čelo, kar ne more napraviti dobrega vtisa.

In po našem mnenju bil je prizor res zelo mučen, ker je vsak, ki razmere jasno pozna, imel občutek, da je katoliška stranka svojega knezoškofa le v namenu izvabila v zbornico, da bi njeno nečuvstvo besedo tam pokril s svojo visoko avtoriteto.

Pri glasovanju sprejel se je nasvet finančnega odseka, Kalanov predlog pa se je odklonil. Na galeriji se je bilo, kakor je

tako navada, zbralo nekaj krščansko-socialističnih mladeničev, ki so hoteli nekaj kričati, pa so morali hitro obmolkniti. Na to se je odkazala beseda gospodu knezoškofu, ki je v fakičnem popravku pojasnil, zakaj da je prišel danes v zbornico. Hotel je izjaviti, da je za podpiranje dramatične umetnosti, pa le tedaj, če se giblje v okviru božjih postav. Ker pa je mnenja, da predstave v deželnem gledališču ne ustrezajo temu pogoju, ni mogel glasovati niti za Kalanov predlog, niti za onega finančnega odseka. In res gospod knezoškof, dasi je pričetkom podpiral Kalanov predlog, ni glasoval niti za ta, niti za oni predlog!

Na to se je čisto brez vsake potrebe oglašil gospod deželni predsednik. Za hujskajočo tendenco Kalanovega predloga ni imel zastopnik vlade nobene obsojevalne besede, pač pa je vzel v gorko varstvo barona Bergerja igrokaz, ki se je pri cesarjevi jubilejski slavnosti predstavljal v deželnem gledališču. Ali tu ne pomaga nikaka oficijozna beseda! Igra je morda dobra, z nemškega stališča morda tudi patrijotična, njeno predstavljanje v deželnem gledališču pri taki slovesni priliki pa je bila skrajna netaktnost! To je naglašal v svojem odgovoru tudi poročevalec Hribar, trdeč, da bo leha vsak, ki trdi, da je bila igra za ljubljanske razmere primerna, na kurji slepoti, ali pa vsaj na obžalovanja vrednih napačnih pojmi. Istotako zaverne galerijo, češ, da mu na njeni sodbi ničesar ni, ker ve, da ni razsodna.

Poslanec Jelovšek poroča v imenu upravnega odseka o prošnji županstva v Kropi, za uvrstitev okrajne ceste iz Podnarta v Kropo, mej deželne ceste; in posestnikov v Hinjah za zgradbo okrajne ceste iz Smake v Hinje. Obe zadevi izročiti se deželnemu odboru v daljne poizvedbe, in poročanje v bodočem zasedanju.

Poslanec Kalan poroča o prošnji županstva v Selcih za podporo v svrhu popravne treh občinskih potov.

Sprejel se je nasvet odsekov, ki slove:

Visoki deželni zbor izvoli za navedena dela dovoliti občini Selce, in sicer za delo: 1. v ozemlju Bukovšica 300 gld., 2. v ozemlju Ljuša 500 gld., 3. v ozemlju Češnjica 1900 gld., skupaj 2700 gld. ter te podpore izplačati pod nastopnimi pogoji:

K 1. Projektovana dela na občinski poti v Bukovšico se morajo izvršiti 1899. leta, za kar se občini nakaže omenjeni znesek 300 gld.

K 2. Projektovana dela na občinski poti v Ljušenski dolini se razdele na dve stavbni leti in sicer se ima izvršiti: a) leta 1899. obrežena utrdba ob potoku Ljuši ter potrebno zvišanje in poprava poti po dotični situaciji, za kar se bo od navedene podpore izplačalo 200 gld., in b) leta 1900. preložitve obeh potov mej hektometri 2 do 5 in 14—19.5 situacije, za kar se bo nakazalo ostalih 300 gld.

K 3. Projektovana dela na občinski poti v Češenski dolini se imajo porazdeliti na tri stavbena leta, ter je izvršiti: a) leta 1899. poprava in dopolnitev obrežne utrdbe ob potoku Češnjica, poprava poti za potokom ter preložitve prve poti mej hektometri 41.5—46.0 situacije, za kar se izplača od podpore 500 gld., b) leta 1900. preložitve poti v Dražgoše mej hektometri 0—28 situacije, za kar se izplača od podpore 800 gld., in c) leta 1901. preložitve poti od cerkve v Dražgošah dalje, torej mej hektometri 0—16.5 situacije, za kar se nakaže ostanek podpore v znesku 600 gl. S tem dobila je Selška občina deželno podporo, kakor ne kmalo kaka druga selška občina!

Zdravstvenemu zastopu v Postojni (poročevalec Kalan), dovoli se za zgradbo okrožne bolnice podpora 1500 gld.

Županstvu občine Šent Jošt se za napravo nove občinske poti ne prisodi podpora; pač pa se dež. odboru naroči, da naj to stvar preišče, ter na to določi primerno podporo.

Široti Ani Škedel dovoli se letna podpora v znesku 180 gl.

Prošnja posestnikov na Blečjem vrhu,

Srečno oko jih vidi, spretna roka bi jih pa zvezala v veledramatiško pesem, ki bi nanjo lahko uglasbil duhovit skladatelj veličastno opero...

A Črtomir bi moral biti popolen junak. Mož, ki kriv moritve je velike, bi moral ponosno živeti do zadnjega diha svojim vzorom, ali pa bi moral zapasti tragični smrti, ker je ostavil svojce in odložil meč, ki ga je vihtel za vero svojih očetov.

Sicer je pa vel iz deklamovanih besed tega nebeškolepega speva veliki duh Prešernov, ki nam je kot mlado pomladno jutro objemal duha z neizrazno sladkostjo...

—a—

Ulomki.

(Spisal Sevnčan.)

Ženska lepota.

Celo modri Sokrat je dejal: „Ženska lepota se ne da opisati“, in zavil se je v togo in šel tja, da je videl na lastne oči lepoto Theodote.

Materni jezik.

V neizmernem veselju, v strastni jezi in v trenutku smrtno nevarnosti se pokaže človek v pravi luči in govori jezik detinske dobe.

Etiketa.

V vseh slojih človeške družbe naleti na etiketo, dostojnost, običaje — seveda drugačni obliki pri divjaku, v kmetijski ko-

LISTEK.

Slovensko gledališče.

Prešernov večer dne 20. t. l.

(Konec.)

Gosp. Aškerc je naslikal v Strahu ono vrsto ljudi, ki ne umejejo pesnika in njegovega notranjega življenja, ki vidijo v njem samo človeka s slabostmi in napakami, a so slepi ob pogledu v njegovo dušo, ki čuti in misli vse drugače nego taki „vsakdanji“ ljudje. Da pokaže „nejasne pojme“, je dal g. Aškerc namenoma besedo možu, ki sodi pesnikovo dušo z očmi, ki vidijo svet samo izza mize, obložene z dobrim vinom in slastno pečenko, a ki ne morejo prodreti v notranjost, v življenje človeških čustev, ki ustvarjajo svet v obzorju pesnikovega ustvarjanja. Da pokaže razloček, je segel g. Aškerc v vrsto genijev in je dal besedo Prešernu, pesniku „po milosti božji“, ki je z rezkim dokazom razlike mej človekom in pesnikom zbudil pritrjevanje celo v tako prozaiški duši. Pokazal nam je — da govorimo kratko — v tem svojem delu duhoviti Aškerc mrzli ledeni sever in ovetodi, od solčnih žarkov razplamenjeni jug, ki ustvarjata duševni svet vesoljnega človeštva... Naivna Anka (g. Vračko) je v ostrih in značilnih kon-

turah slika ljudi, ki mislijo, da nima pesnik človeških želja in nagnjenj, ki ne vedo, da ga ravno globoko razmišljanje človeškega življenja, njegovo hrepenenje po onih idealih, ki so vzkliili v njegovi duši, vrže dostikrat iz tihote njegovega delovanja v morje strasti in uživanja... Potopiti hoče v njem neutešene svoje želje, visoke svoje misli, da bi tamkaj — neumljive množici, mej katero živi — ležale mirno in pokojno kot biseri na dnu morja...

To duhovito delo Aškerčeve, ki je kot vse, kar napiše, edino svoje vrste v naši literaturi, so igrali prilično dobro. Prvi prizor je šel šepavo, ker niso dovolj znali, a do polnega uspeha je uspel drugi prizor, kjer je bil izboren interpret Prešerna gosp. Inemann. Režija je napravila napako, ker ni poskrbela, da bi bili obe sobi hkrati razsvetljeni.

Dr. B. Ipavca velika kantata „Na Prešernovem domu“, ki jo je uglasbil na Stritarjeve besede, in ki so jo peli pri odkritju dr. Prešernove spominske plošče prvokrat 15. septembra 1872. leta, je prelepo glasbeno delo za zbor, soli in kvartet, ki je ugajalo občinstvu tako, da so ga morali ponoviti. Za mešani zbor je priredil kantato g. Benišek. Izvajali so jo vse solistinje in solisti opere in pa operni zbor.

Za sadnjo točko so uprizorili drama-

tizovani Prešernov „Krst pri Savici“. Uvod je deklamoval z ognjem in s krepkim povdarkom gosp. Inemann. Ob besedah „Največ sveta otrokom sliši Slave“ je občinstvo burno ploskalo. Črtomira je deklamoval prav dobro, dasi nekoliko prejakavo, g. Deyl. Lepa Bogomila je bila gdč. Ogrinčeva, ki je častno rešila svojo nalogo. Koncem predstave je prejela v dar prelep šopek. Duhovnika je igral s primernim ponosom g. Verovšek, prav za nič pa je bil g. Lovšin kot ribič, ki je lovil besede kot muhe po zraku. Vrh tega je bil jako neokusno in neprimerno oblečen.

Uprizoritev „Krst pri Savici“ je bila nedostatna posebno v drugem delu, ki se vrši ob slapu Savice. Ko so peli prejšnja leta „Čarostrelca“, je bil v volčjem breznu prav lep šum. Kar je bilo mogoče pri „Čarostrelcu“, bi moralo biti toliko bolj mogoče pri Prešernovem „Krstu pri Savici“. Ako je pa „slap“ potr, naj se popravi! Deželni odbor mora itak glede kulis in potrebnih rekvizitov, zlasti pa gledé nepraktičnosti odra in električnih priprav še prav mnogo storiti! Odmori mej posameznimi točkami in mej prvim in drugim delom „Krst pri Savici“ so bili nesnosno dolgi.

„Krst pri Savici“, ki je v prvi polovici klasično delo največje popolnosti, ima mej vrstami mnogo dramatiških prizorov.

občina Polica, za podporo za napravo vodovoda odkáže se deželnemu odboru v daljšo preiskavo.

Na to se računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1897., in jednak računski sklep kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada brez ugovora odobrita. (Konec prih.)

V Ljubljani, 23. marca.

K poljo.

Kombinacije imajo sedaj na polju notranje politike najširše polje. Nekateri listi poročajo, da se skliče državni zbor v aprilu, drugi pa trdijo, da se ne snide pred jesenjo. Nekateri listi trdijo, da je Thunovo stališče do cela omajano, ter da odstopi v kratkem, drugi zopet menijo, da je nameravani jezikovni zakon zadnji Thunov poskus, sanirati državne razmere. Ako se ta poskus ponesreči, odstopi Thun, prej pa prekliče jezikovne naredbe Badenija in Gautscha. Novo ministerstvo pa sestavi novo večino. „Linzer Volksblatt“ ugovarja zlasti v inozemstvu močno razširjenim vestem o velikih krizah v ministerstvu. Vlada večina je — piše „Linzer Volksblatt“ — složna in jedina, ter uživa Thun njeno celo zaupanje. Dokler večina Thunu ne odreče zaupanja, ne more biti govora o njegovem odstopu. Sicer se je že večkrat zgodilo, da je moralo ministerstvo odstopiti, ker ni bilo ljubo manjšini, toda Thunovega ministerstva menda ne dočaka usoda Banffyjevega kabineta! — O namenih Thunove vlade se poroča iz Prage listu „Kreuzzeitung“, da vlada ne misli izdati samo jezikovnega zakona temeljem § 14., nego hoče pod vsakim pogojem skleniti tudi pogodbo s § 14.

Nove tožbe zoper Turčijo.

Srbska vlada je naročila svojemu poslaniku v Carigradu, naj se pri porti pritoži radi arnavtskih grozodejstev v Stari Srbiji. V Belemgradu dvomijo, da bi imele te pritožbe kaj več uspeha kakor prejšnje; upajo pa, da vzbudé te pritožbe pozornost vele-vlastij, kajti ustanek v Stari Srbiji je zasplošni mir na Balkanu največje nevarnosti. Vedno večje trume kristijanov prihajajo v begu preko meje na Srbsko ter se nastanjajo ob meji. To dela srbski vladi velike skrbi.

Volitve v bolgarsko sobranje.

V Bolgariji se že danes jako živahno pripravljajo na 7. maja vršé se volitve v sobranje. Vlada stranka je velika, a nezadostno organizirana; opozicijo tvorijo Cankovci, južnobolgarski unionisti in Karavelovisti. Vlada stranka trdno upa na zmago. Sobranje se sestane v maju na kratko zasedanje, da se posvetuje o mejnih finančnih vprašanjih, ki so za ugled kneževine največje važnosti.

Debata o igralcih mej vojaštvom.

Pri debati o vojnem proračunu je prišlo v nemškem parlamentu mej vojnim ministrom pl. Gosslerjem in socijalno-demokratskim poslancem Bebelom do rezke polemike. Radi škandalov, ki so se pripetili vsled sleparjenja v kavalirskem

in v mestnem salonu, a pomen je povsod isti: „Obnašati se moraš, kakor se obnašajo sloji s katerimi občeješ.“ Avstralski divjak, kateri v družbi dobrih prijateljev svojega očeta zakolje in požre, se ravna le po divjaški etiketi svojih dedov, in kralj dohomejski, kateri svojim gostom na čast na stotine svojih črnih podložnikov pomori, prav tako, kakor se pri nas o svečanostih zapali kresove; on le izpolnjuje pravila gostoljubnosti, kakor jih razume.

Velikomestna gledališka igralka se dozdeva najbolj imenitno, ako ji kak abskuren aristokratski klatež dovoli, da ga tika in naziva s krstnim imenom.

Politika.

Največi sovražniki politiki so: odkritosrčnost, morala in zvestoba.

Človeška norost.

Vsaka doba ima svojo norost. V srednjem veku so se šolastiki prav resno prepirali koliko angeljev ima prostora na koncu ene ige; tej dobi so sledile vojske zavoljo verske razlike, pozneje so zažigali razkolnike in čarovnice, in dandanes se s pomilovanjem in zaničevanjem spominjamo teh človeških norosti. Ne bodo se li naši potomci v par stoletjih z zaničljivim nasmehom spominjali naše dobe v kateri se tako modro učeno in zagrizeno prepiramo, bojujemo in včasih celo pobijamo zavoljo politične šare — predprave narodov, ustave, demokracije, socijalizma, klerikalizma, fevdalizma, republikalizma, cesarizma itd.?

klubu „der Harmlosen“, in vsled katerega je nesrečnih več častnikov, je napal Bebel vlado, da trpi take igralnice, kjer občujejo večinoma oficirji in dvorni členi. V nekem turf-klubu se izda na leto samo za karte 150.000 mark. Gossler je na to odgovoril, da Bebel vojaštvo samo sumniči, ter da je cesar prepovedal oficirjem igrati. Bebel naj imenuje imena, ne pa le sumničenja. Na to je Bebel rezko odgovoril, da je dolžnost vojnega ministerstva in vlade iskati imena krivcev, ne pa siliti poslance, da bi denuncirali posameznike.

Porusena Finska.

Finska je imela doslej precej samostojnosti v ustavi in vojaštvu a vsled novih odredb Rusije je izgubila Finska svoj deželni zbor in svoj senat, finsko šolstvo in vojaštvo dobi strogo ruski značaj. Finski stanovci so že 15. februarja obrnili z najvdaonejšo prošnjo do carja, naj se Finski pusti svoboda; prošnja je bila odklonjena. Tudi deputacija senata ni bila sprejeta. Te dni so zavrnili deputacijo 500 najodličnejših Fincev, ki so prinesli carju spomenico baje s 523.000 podpisi. Na Finskem vlada splošna žalost, in dame in gospodje v mestih hodijo v črnih žalnih oblekah.

Železnica preko vse Afrike.

Iz Berolina je odpotoval Cecil Rhodes na belgijski dvor ter je razpravljal o gigantskem svojem načrtu tudi z belgijskim kraljem, kot posestnikom države Kongo. Nekateri listi trdijo, da se je Rhodesova misija v Berolinu ponesrečila, da se berlinski odločilni krogi še jako pomišljajo, in da je zategadelj Rhodes užaljen, začel pogajanja s kraljem Leopoldom. Večina listov pa trdi, da je nemški cesar navdušen za železnico od Kaira do Kapstadta, ter da je preliminarjska pogodba mej Anglijo in Nemčijo že podpisana.

Dopisi.

Iz Starega trga, 17. marca. Volitve za občinski odbor izpadle so letos za nas boljše, nego smo pričakovali. Za III. razred se nismo niti brigali, ker smo mislili, da je itak nemogoče zmagati. A zadnji večer pred volitvijo prisilili so nas volilci največ bivših g. Petra stranke, da smo se podali v boj in smo žalibog padli, — a častno. Da bi se bili le desetino toliko brigali, kakor nasprotniki, padli bi bili ti, kakor smo mi pred tremi leti. Zmagali so, a zadnji pot, in še zdaj, da bi ne bilo gšč. Zofike, konj in kočije in teka in veka gosp. Petra, šli bi bili po vodi. Razmere so tako častne, da nas ni sram padca, pač pa je nasprotniki strah. Pred tremi leti prorokovali so nam, da imamo tri može v odboru zadnji pot, pri prihodnjih volitvah da ne bodo naših niti jednega pustili notri. Pa gospod Peter je obračal, volilci pa so obrnili. Ne treh, ampak trikrat tri imamo, in to je že nekaj! — Kako so delali in begali volilce, o tem le opomnim, kaj se je godilo v Pudoču, pri gospej Rozinovi. — Bog vé, zakaj ne tožijo gospodje, saj se jim je vender očitno povedalo, kako so hoteli do glasu gospe Rosine priti. To je sramota in morda celo še kaj več!

V konsumnem društvu so zadnji čas upeljali tudi žganje. Proti šnopsu so prav vsako nedeljo pridigovali in zdaj, o — ironija, prodaja ga katoliško-konsumno društvo! — Blago konsumnega društva tudi ni tako, kakor bahajo kolovodje. Neki g. T. iz Loža, ki ni blaga drugje prodati mogel, obesil ga je društvu na vrat; isto tako pokupili so od faliranega kupca, menda od gosp. Petriča, in to blago prodajajo. Mej drugim seveda največ pokupijo čifutskega blaga. Le kaka malenkost kupi se pri Souvanu in Kendi, češ, da tudi od domačih trdk kupujemo. To je pa le pesek v oči. — Kako se blago naročava, to po izreku odbornika društva, nihče ne vé. Dela se, kakor se je izrazil ta odbornik „vse pod jednim klobukom“. — Taki odborniki, ki kaj vedó in razumejo, delajo vodstvu preklicano preglavico. Kajti oni hočejo tudi svoj nos v račune vtakniti, a to ni vodstvu po volji. Sklenili so bili, take odbornike izključiti. Toda to zopet ne gre tako lahko, kajti dva sta jako ugledna moža, jeden bil je celo že župan pod gosp. Petra ministerstvom, jeden pa kandidat za namestnika podžupana. To jih skli, in znebili bi se jih radi, a ti so trdovratni, hočejo račune videti in se poučiti, po čem blago kupujejo in koliko je dobička. Do danes tega ni še

nihče izvedel, a kakor se govori, izvedeti hočejo, tudi če voda gori.

Pred nekaj časa poslali so k prevzvišenemu gospodu knezoškofu moža, da bi prosili, naj g. Petra ne prestavi, ker jih vsa fara ljubi in spoštuje. Zdaj se vidi, kako stvar stoji. Ko bi ga vsa fara ljubila, ne bil bi v 3. razredu kandidiral in še tu le s silo prodri. — Gosp. Petru pa svetujemo, naj se požuri in skrbi, da z lepa pride iz Starega trga; kajti tla se majejo, trdnjava je na pesku in gorje, ako pade. Takrat bo morda prepozno, in naj nam verjame gosp. Peter, da ga bodo njegovi lastni prijatelji prvi iz doline pognali. Njegovi najožji prijatelji, postajajo najkrutejši sovražniki. — Kako je bila naša dolina mirna, ko ni bilo teh homatij! Zdaj pa oče sina ne pogleda, brat brata zavida, žena moža sovraži, sosed sosedu pika, in to vse iz sovraštva, ki ga je duhovnik vsejal v mirne duše naših faranov. — Konsumno društvo prosi zdaj pri c. kr. okrajnem glavarstvu koncesije za pivo, čaj, kavo, kuhana jedila, prenočevanje tujcev in dovoljene igre. Ali ni to res pravcati narobe svet! Vse to, kar prosi društvo, izvršuje že od začetka obstanka. Kako to, da torej to prosi, resnično pa izvršuje? Kdo bo torej trgovcem in krčmarjem škodo povrnil, katero imajo vsled tega, ko društvo izvršuje obrt, za kojega nima dovoljenja? Pri sodišču je dokazano, da točijo petijot, igrajo do ranega jutra na kegljišču, pijejo da izbruhi pijancev in pijank okolico konsumnega društva okužujejo, a vse to sme se, saj se Bogu v čast in — na katoliški podlagi.

G. dr. Krek je zadnjič tu pravil, da liberalne stranke tu ni več. To je res, liberalne stranke ni, pač pa je narodna stranka, katera želi ljudstvo iz teh krempeljev izpuliti in je tudi bo, prej ali pozneje, teh narodnih mož je še vedno več, nego si g. Peter in njega somišljeniki že.

Končno naj omenim še pravde, katero je natvezil g. Peter 14. najodličnejšim možem loške doline. Tožil jih je radi 8 točk. Žal, da mu niso več nego le tri dokazali, druge točke bile so take, da vsak vé, da so več ali manj resnične, a dokazati jih ni moglo. Zelo se je pobahal v „Slovenču“, da so obsojeni, a obsojeni so le štirje, — deset pa je popolnoma oproščenih tu in pri dež. sodnji v Ljubljani. Ali je to pošteno, da se pove obsojeni so, ne pove pa, da deset obtožencev ni bilo kaznovanih, ampak oproščenih, tako da mora tožnik celo pravdne stroške plačati. Sploh se pa glede te tožbe nima poštenjak g. Peter prav nič smejeti in ponašati. Stroški njegovi bodo daleč presegali globo obtožencev, kar se pa gradiiva tiče, ki se je obravnavalo, povemo očitno, da bi se moral vsak lajik sramovati, osobito, ko se je govorilo o rečeh, ki človeka mora rudečica obiliti; zato se je tudi izrazila baje gšč. Sofija, da prej ne bo nehala, da bo v Starem trgu le jedna štacuna in le jedna prodajalnica. — To pa z mirno vestjo trdimo, da danes tri leta, ali pa če bi bile še jedenkrat volitve — zgine gospod Peter ravno tako z volišča, kakor je on prorokoval naši stranki pred tremi leti. — Letos Trnovo naše, čez tri leta pa Stari trg zopet v domačih rokah. V to tolažilo toraj letošnji izid volitev. ... f.

Z Divače, 21. marca. Prvispomladanski dan oglašil se je pri nas s pristno kraško burjo in velikimi zameti. Celo zimo nam je prizanašala, zato pa je danes z elementarno, podvojeno silo divjala, ter podila goste snežinke po zraku, da jedva ni bilo videti pet korakov pred seboj.

A vse to ni vstrašilo princezinje Gizele Bavarske, ogledati si bližnje škocijanske jame. Nje ces. Visokost izstopila je, potujoč iz Pulja v Postojino, že na predvečer, t. j. 20. t. m. v Divači in prenočila s svojim malim spremstvom v tukajšnji restavraciji. Drugo jutro ob 8. uri odpeljala se je v najhujšem viharju, v na pol odkritem vozu v jedno uro oddaljeni Matavun. Od tam korakala je pogumno, nevstrašno z vodniki v škocijansko jamo, ter si ogledala zunanje in notranje prostore. Prišedša zopet na površje, izrazila se je visoka dama jako lakavo o tem podzemskem čudu.

Da je obisk teh jam zares velezanimiv, to tembolj v ugodnejšem letnem času, ker je tedaj manj utrudljiv, ni mi treba niti omenjati. O tem jamčijo dovolj nebrojni podpisi Francozov, Rusov, Čehov, Angležev, Nemcev, Ogrov in Italijanov, — da, — še celo pristnih Amerikancev, katere se čita

v knjigi za ptujce. Slovencev pa se nahaja v njej bore malo. — Mej drugimi odličnimi gosti zabilježen je tudi kralj Karol Rumunski, kateri si je lansko spomlad s svojo so-progo Elizabeto-Carmen Sylvo in velikim vojvodo Luksemburškim ogledal omenjene jame.

Koliko pa je v nas Slovencev, ki si ogledujejo v daljnih deželah, mej oholimi ptujci, za drag denar krasote, katerih jim nudi naša lepa domovina v obili meri!

Rojaki! Kdor izmeje Vas se namerava voziti o binkoštnih v Postojino, ne zamudi naj ugodne prilike, temveč pelje naj še dalje do Divače, da se seznani i s tukajšnjimi, podzemskimi znamenitostmi. Sigurno ne bode nikomur žal teh malih stroškov in mogoče, da poreče kdo, kot nekoč moj znanec, ko je gledal iz Štefanjinega razgleda, v 160 m globokem brezdnju peneči se slap Reke: „Žal bi mi bilo še po smrti, da nisem videl tega divje-lepega prizora!“

Do svidenja tedaj o binkoštnih dneh na sivem Krasu! A.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. marca.

— Osebnosti. G. Hinko Rebolj, železniški uradnik, je prestavljen iz Ribnice na postajo v Kamnik. — Sodnijski adjunkt, Viktor Devetak v Pulju je prestavljen v Gorico.

— Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v torek, dne 14. t. m., smo prejeli nastopno poročilo: Potem ko proglašil predsednik sklepčnost, poroča zapisnikar o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame soglasno na znanje. Za razpisano učno mesto na mestni nemški deški petrazrednici se predloži deželnemu šolskemu svetu terno-predlog. Franji Flerschitschevi, učiteljici na mestni nemški dekliški šestrazrednici se pripozna druga, Luki Jelencu, učitelju na I. mestni deški petrazrednici, pa tretja službeno-starostna doklada, obe od 1. marca t. l. prvi v znesku letnih 50 gld., drugemu v znesku letnih 40 gld., Sklene se prošnje treh mestnih učiteljev za novčeno podporo deželnemu šolskemu svetu priporočiti v ugodno rešitev. Mestni magistrat se naprosi, naj pri občinskem svetu izposluje, da se vodstvu rokotvornega tečaja v šoli na Barju s prihodnjim letom zviša remuneracija na letnih 100 gld. Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, profesorja Frana Levca o nadzorovanji obrtne pripravljavnice na I. mestni deški petrazrednici se vzame na znanje, odobre se ž njimi združeni nasveti in sklene se, da se ima to poročilo predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu v končno odobrenje. Neki vnani učenec se vzprejme v mestno šolo, drugemu tukajšnjemu pa izda izpustnico. Radovoljka Helena Tekavčičeva se premesti na mestno dekliško osemrazrednico, na njeno mesto vstopi pa na mestni nemški dekliški šestrazrednici kot radovoljka izprašana učiteljska kandidatka Tekla Hubadova. Potem, ko se reši še par internih zadev, vzame se končno na znanje še poročilo predsednikovo o stanju vprašanja radi nove zgradbe za mestno dekliško osemrazrednico pri Sv. Jakobu.

— Na korist domačim igralcem in igralkam se bo vršila 26. t. m. izvanredna predstava, ter se bo igrala izvirna noviteta, Medvedova tragedija „Za pravdo in srce“. Dejanje se vrši na Dolenjskem leta 1573 mej gradom Raka in Krškim, kjer so se bile pod vodstvom Gobca in Ilije krvave bitke slovenskih in hrvatskih kmetov s trinoškimi grajščaki. Predstava se bo vršila na korist gospej Danilovi, gšč. Ogrinčevi, gšč. Slavčevi, g. Danilu, g. Lovšinu in g. Verovšku. Gospa Danilova je letos prav dobro izpolnila veliko vrzel, katera je nastala mej dramskim osebjem, ker ni bila angažirana heroina. Igrala je večinoma vse heroinske in poleg teh še svoje vloge herojskih mater in salonskih dam. Gospa Danilova je igralka izvanredne nadarjenosti in tolikostranske porabnosti, da jo moramo smatrati za največjo domačo umetnico. Stara ljubljenska našega občinstva je gšč. Slavčeva, ki je kot najivka in kot ljubimka močan stebel naše drame ter živa kot umetnica najslobojnejše simpatije. Gšč. Slavčeva bi bila lahko že več let igralka na zagrebškem odru, kjer bi bilo njeno

socijalno stališče ugodnejše in uglednejše, toda kot vira Slovenka se ni dala odtujiti domačemu odru, na katerem je dosegla najlepših umetniških uspehov ter si pridobila največjih zaslug. Gosp. Verovšek je vzoren igralec, ki dela naši drami vedno čast. Kot izobražen obrtnik se žrtvuje za nesmatno odškodnino že dolgo vrsto let za slovensko dramo ter deluje nam vsem v veselje kot resničen umetnik. G. Verovšek igra jednako izborna junaška („Karl Moor“, „Othello“, „Rissler“) in komične („Isla“, „Bouquet“, Profos v „Tambor v Puebli“) vloge; naravnost nedosežen mojster pa je v kmetijskih vlogah („Blaž Mozol“, „Jeklen“ i. dr.). Gosp. Danilo deluje že 22 let pri našem odru ter je z najlepšimi vspehi igral nebroj ljubimskih, bonvivantskih in kmetijskih vlog. Tudi g. Danilo se žrtvuje kot naroden obrtnik za naše gledališče, kateremu je kot star, verziran in vsestransko uporaben igralec neobhodno potreben. Poleg teh omenjamo še dve mlajši, velenadarjeni igralski sili, gđc. Ogrinčev in g. Lovšina, katera sta v mnogih vlogah prav lepo dokazala, da moreta postati resnična umetnika. Vsi imenovani igralci in igralke igrajo kljub vsem oviram za piclo, naravnost neverjetno majhno plačico večer za večerom ter se trudijo z zares vzorno nesebičnostjo, idealno ljubeznijo za našo dramo, katera se je le po njihovi zaslugi dvignila že do najčistnejše stopinje. V minoli sezoni smo imeli mej 74 predstavami dramskih 45, mej tem pa je bilo 16 novitet. Tako velikega števila iger še ni dosegla drama nikdar, kar najlepše dokazuje, da je letos naša drama delala vso sezono z največjo marljivostjo! Naši domači umetniki torej zaslužijo, da se jim izkaže v nedeljo hvala in priznanje.

— **Društvo slovenskih umetnikov.** Nekateri ljubljanski umetniki so sprožili misel, da bi se ustanovilo društvo, ki bi zastopalo in pospeševalo interese vseh slovenskih umetnikov, slikarjev, kiparjev, pisateljev i. dr. V to svrhu se vrši danes ob 7. uri zvečer v restavraciji „Nar. doma“ pripravljala seja. Vabljeni se k nji vsi, ki se za tako društvo zanimajo.

— **„Glasbena Matica“ v Novem mestu.** V soboto, dne 25. marca 1899 bo v čitalnični dvorani tretji glasbeni večer. Iz posebne prijaznosti sodelujejo: gđcna. Mira Devova (sopran) ter gg.: dr. P. Drachsler (vijolina), J. Junek (cello), P. Lozar (vijola), J. Proháčka (klavir), J. Vedral (vijolina) in učitelji tukajšnje glasbene šole. — Petje vodi gospod koncertni vodja I. Hladnik. Vzpored: 1. N. van Beethoven: „Slava božja“, mešan zbor. 2. Jos. Proháčka: Trio za klavir, gosli in cello: I. Thema con variazioni, allegro moderato. II. Andante. III. Alegro molto. 3. K. Kreutzer: Arija iz opere „Prenočišče v Granadi“, poje gđcna. M. Devova. 4. I. Haydn: Kvartet za dvoje gosli, vijolo i cello, op. 76 B-dur; I. Alegro con spirito. II. Adagio. III. Menuetto. IV. Allegro ma non troppo. 5. a) J. Brahms: „Zvesta ljubav“, b) R. Schumann: „Ne grem od tod“, poje gđcna. M. Devova. 6. Ant. Dvorák: „Stabat mater“, oratorij za mešan zbor z orkestrom III. in IV. zbor. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Iz Metlike** nam pišejo: Pri večerajšnjem letnem semnju je tukaj neki člen tukajšnjega konsumnega društva prodajal gotove obleke javno vsakemu, kdor je hotel kupiti, bodisi že člen tukajšnjega konsumnega društva ali ne. Ker se je zvedelo, da je blago iz prodajalnice tukajšnjega konsumnega društva, naznanilo se je to telefonično na c. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju ter se isto prosilo, naj se to početje uradno ustavi, kajti dotičnik ima pravico obleko pri konsumnem društvu samo kupovati, ne pa zopet blago prodajati. C. kr. okrajno glavarstvo oziroma c. kr. žandarmerijska postaja v Črnomlju je na to sledeče telefonično odgovorilo: „Falls L. befugter Schneider ist, kann er verkaufen“. Bomo videli, kaj bo preiskava dognala! Vprašamo, zakaj obrtniki in trgovci plačujemo obrtni davek, oziroma zakaj je konsumno društvo obrtnega davka prosto? Naj bode ta slučaj vsem obrtnikom in trgovcem vzgled, kako zlorabljajo konsumna društva zakon z dne 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak.

— **Iz Gozda pri Kamniku** nam pišejo: Dne 5. t. m. smo videli tudi pri nas, kako se mora živeti po ukih sv. vere in miru. Naš gospod so napadli z lece ime-

noma starega cerkovnika ter zažugali, da ne sme občeovati nihče z njim in hoditi v njegovo gostilno, ker takih ljudij se treba ogibati kakor gobovih, zlasti ako čitajo „Slov. Narod“. Že v zadnjem dopisu sem poročal kako se počne s starim možem, ker ni ljub našemu gospodu, ki še danes ne miruje ter dela jezo in sovraštvo. Cerkovnikov sin je ugovarjal nepotrebnim hranilnici in dr., zato kuha gospod svoje sovraštvo, pa ne po vzoru svojega mojstra!

— **Ogenj.** Danes ponoči okoli 1/2. ure nastal je v veži na Kongresnem trgu št. 17 v shrambi za pepel in smeti ogenj. Stražnik Mihael Sitar je zapazil ogenj in poklical neko stranko, da mu je odprla vežo. Ogenj pogasil je z vodo in s snegom. Lahko bi bil nastal velik ogenj, ker je bilo v bližni drvarnici več drv in premoga.

— **Nezgoda.** Postrešček št. 17 nesel je danes dopoldne iz gostilne „Pri belem volku“ sodeček vina po Wolfvovih ulicah. Mej potjo mu je izpodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je zlomil roko in so ga morali prenesti v deželno bolnico.

— **Bik, sovražnik električne luči.** Včeraj zvečer okoli polu 10. ure prignala sta posestnika Josip Gale in Janez Adamič s Prapreč v Ljubljano dobro rejenega bika. Do Kurje vasi šel je mirno in je voljno prenašal, da sta ga gonjača vlekla za vrvi, privezane za noge in rogove. V Kurji vasi pa, ko je zagledal električno luč, postal je divji in besen, se je iztrgal gonjačema in se zagnal v drog z električno lučjo. Ljudje so vpili in bežali, a kar je bika še bolj raztogotilo. Ker ljudi ni mogel dohiteti, zagnal se je zopet v drog ob cesti in ga majal na vse strani ker ni odnehal, zagnal se je ob krajni cestni kamen tako, da je imel vso krvavo bučo. V tem prišel je tako daleč, da je zagledal rudečo luč na mitniški zapornici. Na sredi ceste je malo postal, potem pa se je zagnal v diru v svetilko z rudečo lučjo in jo razbil na drobne kosce. Mitniškega paznika nisi videl nobenega, da bi bil morda bika ustavil zaradi takega nasilstva, pa tudi policaja ni bilo nobenega blizu, da bi ga bil zaradi razsajanja in kaljenja nočnega miru prijel in odvedel v „špekamro“. Kamor je bik pogledal, vse je bežalo. Najmočnejši Kurjevaščani so se oborožili in so hoteli zajeti bika, ali ko jim je ta pokazal rogove in je v prav debelem basu zarujovel, razpršili so se na vse strani in poiskali varnega zavetja. Bik je sam gospodoval na cesti. Zlezel je pod prečnico na most in od tod jo je zopet vdrl po Karlovski cesti do Samassove tovarne. Mestni zrak mu ni ugaljal, ali pa so ga tudi električne žarnice na hišah tako razjezile, da se je obrnil nazaj na Dolenjsko stran. Bilo pa je za njega tudi skrajni čas, da je odnesel pete, kajti telefonično se je bila poklicala pomoč in cela eskorta policajev je hitela v Št. Jakobski oddelek nasproti divjemu gostu. Vest, da je bik ušel in da besni po mestu, se je hitro raznesla in vse kar je bilo na ulicah, je bežalo v varne kote. Bik pa jo je med tem mahal po Dolenjski cesti nazaj proti svojemu domu, a domov ni šel. Celo noč je vasoval in se klatil okoli. Danes zjutraj podal se je spet proti Ljubljani in je podil mlekarice na Golovec. Težko gledale so mlekarice na cesto, kjer je bik preobračal vozičke in premetaval steklenice z mlekom. Naposled pa so ga le vjeli in vsega pobitega pripeljali v Ljubljano, kjer je storil smrt.

— **Krasna spomlad!** Danes dopoldne je jelo zopet snežiti. Marec jel je občutno „z repom otepati“. Naš kmetovalec ima sušev sneg za gnojilo. V Ljubljani imamo ta dva dni — 8° R.!

— **Tašica v elektriški obločnici.** Včeraj popoldne zašla je v električno obločnico tik šentjakobskega mostu ptica tašica, kjer so jo otroci zapazili. Da se ni iz te „ječe“ pravočasno rešila, zadela bi jo bila kruta osoda.

— **Divjačina** je, kakor se nam z več strani javlja, pribežala iz gozdov v nižave iskat hrane. Mraz in sneg pripodila sta tudi obilo ptic blizu človeških stanovanj.

— **Zima na deželi.** Ljubljana in okolica sta dobili pretekle tri dni napram deželi razmeroma malo snega. Kakor posnamemo raznim poročilom, padlo ga je od nedelje do srede na Gorenjskem okoli 80, na Dolenjskem 40 in na Notranjskem blizu 50 cm. Iz Rovt nad Logatcem se nam javlja, da ga leži tamkaj blizu 90 cm visoko. Šolski pouk je dva dni moral prenehati, ker

ni otrok v šolo; mraza imajo po deželi od —3 do —6° R. Tudi v hribovitih krajih ne morejo otroci do šole.

— **Detomorka.** V Kranju je popustila dekla Marjana Blažun svoje novorojeno dete na mrzlih tleh tako, da je zmrznilo. Blažun je odnesla mrtvo dete potem v svisl. Brezsrčno mater izročili so orožniki sodniji.

* **Tekmovanje lepotic.** Uredništvo pariškega dnevnika „Gil Blas“ nas prosi, da opozorimo na tekmovanje lepotic v Parizu. Tekmovanje bode mejnarodno ter se ga more udeležiti vsaka ženska brez ozira na stan ali socijalno stališče. Razpisano je 10 nagrad. Najlepša dama dobi nagrado 5000 frankov in sicer 2000 fr. v denarju, poleg tega še toaleta za soirée (za 1000 fr.), toaleta za na ulico (za 500 fr.), krasen plašč (za 1200 fr.) in tri klobuke (za 300 fr.) Druga nagrada znaša 2000 fr., tretja 1000 fr. Ostale so manjše. Dame se ne bodo razstavljale javno nego razsodi odbor, v katerem so: igralka Sarah Bernhard, slikarja Henner in Besnard, pesnik Catulle Mendès, kiparja Rodin in Falguiere, ravnatelj opere Gailhard in drugi veljaki. Oglasila sprejema uredništvo lista „Gil Blas“, 33, rue de Provence do 31. marca.

* **Roman po resničnem dogodku.** Francoski akademik vicomte Melchior de Vogüé, slaven arheolog in diplomat, je spisal roman „Les Morts que parlent“ ter ga objavlja v znani „Revue des Deux Mondes“. Roman je posnet po resničnem življenju ter nastopajo v njem res živeče ali nedavno umrle osebe s spremenjenimi imeni. Roman nikakor ni „moralen“, nego ima premnogo delikatnih strani. V Parizu se dela zategadelj v nekaterih družbah velik hrup, toda roman se bere povsod in v kratkem izide v obliki knjige.

* **Roparski umor.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je ulomil v hišo posestnika Nagyja blizu Szolnoka neki Štefan Czibere, umoril dve služkinji ter odnesel 150 gld. denarja. Črevljar Czibere je bil že poprej radi umora več let v prisilni delavnici, l. 1896. se je vrnil iz nje.

* **Subreta morilka svojega moža.** Zadnje poletje je vzbudila v Petrogradu veliko zanimanje krasna subreta Ana Borisovna Konovalov, katera je postala popularna s pesmico „Jaz sem vdova, mala vdova“. Konovalov je bila res vdova; leta 1896. je umorila svojega moža, s katerim so jo stariši po sili omožili. Ana Borisovna je bila hči nekega kočarja ter že v zgodnji mladosti jako lehkomišljena. Nje sopro, kovaški pomočnik, jo je kmalu zapodil; pozneje pa je prišel nekega dne ves pijan k njej ter zahteval, da se vrne na njegov dom. Žena je navidezno privolila, dala mu je še toliko žganja, da je nezavesten obležal. Potem ga je prepustila svoji teti in nje sinu, katera sta pijanca zadavila. Mrtveca so položili v zaboj ter ga poslali s železnico do Starajo-Ruso, od tam ga je žena sama z nekim kočijažem peljala na polje ter ga pustila tam ležati. Spoznal ga ni nihče; šele sedaj je izdala subreto, katera se je šele po moževi smrti posvetila temu poklicu, — lastna mati, ker ji hči ni hotela dati zahtevanega denarja.

* **Povodenj v Sahari.** Pariški „Temps“ poroča, da vladajo v Afriki ob vznožji Atlasa strašne nevihte. Qued M' Zi je vsled neprestanega deževja zelo narasel ter je poplavlil zemljo več kilometrov daleč. Voda je izkoreninila veliko dreves ter razrušila že dokaj poslopj.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dr. Grabmayer izključen.

Dunaj 23. marca. V generalni skupščini tirolskega volilnega komiteja se je sklenila resolucija, s katero se dr. Grabmayer izključuje iz odbora, ki sestavlja program narodnopolitičnih zahtev tirolskih Nemcev. Nemški naprednjaki in nacionalci so glasovali proti Grabmayerju, ki je izključen z 19 glasovi proti 13. Dr. Grabmayer je imel pred glasovanjem še velik govor, ki pa mu ni pomagal.

Nove ministerske konference.

Budimpešta 23. Prihodnji teden se pripelje pl. Szell na Dunaj, kjer bo seja obeh ministerstev pod cesarjevim predsedstvom. Szell bo imel z avstrijskimi ministri več konferenc.

Szell voljen poslancem.

Budimpešta 23. marca. Ministerski predsednik Szell je bil danes izvoljen državni poslanecem št. Gotthardskega okraja.

Zaupnica K. Tiszi.

Budimpešta 23. marca. Velikovaradinski liberalni listi prinašajo zaupnico volilcev grofa Kolomana Tisze.

„Hrvatska Sloga“.

Budimpešta 23. marca. „Hrvatski Slogi“ je radi vladi neugodnih poročil o razmerah na Reki odtegnjen ondi za vselej poštni debit.

Izboljšanje učiteljskih plač.

Lvov 23. marca. V deželnem zboru se je sprejel predlog, da se izboljšajo učiteljske plače s 1. januarjem 1900.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemake.)

(Dalje.)

„Seveda so tudi taki,“ trdila je Roza, „a meni se vidi, da vpliva teh ljudij niti primerjati ni z vplivom tožitelja. Že to, da zadnji to stori po službeni dolžnosti, mej tem, ko je zagovornik le privatni opravnik, že to se mi zdi nerazmernost. To je potem čisto naravno, da stoji sodnik, ki je tudi po službeni dolžnosti prisoten, državnemu pravdniku bližje, da njemu več veruje, nego zagovorniku.“

„Ti pozabiš, ljuba moja, da je obtožba in zagovor šele potrebna v slučaju prestopa pravice. V tem slučaju pa si ne stojita več dva jednako pooblaščenca upravitelja nasproti, temveč je jeden napadnik družbe: obdolženec in drugi zagovornik družbe: državni pravdnik. Da pa pristojajo zastopniku napa dene družbe večje pravice, kakor onemu, ki se je pregrešil proti postavi, je ravno tako umevno, kakor pravica obrambe v sili, pri kateri tudi napadenemu ne smejo biti postavljene preozke meje.“

„O, to spoznavam tudi jaz; krivec mora biti kaznovan! In dobra je vsaka pot, po kateri se to doseči namerava. A če je v resnici vsak kriv, katerega se ima na sumu, če je v toliki meri kriv, kakor to tožitelj zatrjuje — to bi me vselej skrbelo.“

„In to po pravici, ljubi moj otrok! Tudi jaz, ki stojim kot sodni predsednik mej tožiteljem in obtožencem, tudi jaz občutim prav dostikrat to skrb. A smem si reči, da sem vedno dobro in natanko vsako pičico premislil in preudaril. Ravno ta slučaj Heberle mi da zopet mnogo misliti. Ne vem, ali je kriv, ne vem, v koliki meri je kriv. In razsodba tega vprašanja bo morde v bistvu pri Tvojem možu.“

„Pri Henriku?“ vprašala je začudeno Roza; „mislila sem, da se gre tu le za malenkost!“

„Malenkosti sodnija ne pozna,“ je odgovoril sodnik. „Ali je res, da ta Heberle že poprej ni bil čisto brezmadežen — kar hoče državni pravdnik s zaslišanjem Tvojega moža dokazati — potem se bo moglo ravnanje obdolženca z druge strani ogle dati; ali pa Tvoj mož pozna Heberla za poštenjaka, potem je ravnal v trdni veri. Sploh pa, kaj ni Henrik nikdar Tebi tega moža omenil?“

(Dalje prih.)

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Č. g. Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah, 10 gld. — Slavna hranilnica in posojilnica v Metliki po g. kapelanu Josipu Novaku 5 gld. — Slavna slovenska posojilnica v Št. Jerneju na Dolenjskem 5 gld. — Slavna posojilnica v Radovljici 10 gld. — Ženska podružnica v Trstu po gđc. Milki Mankočevi 78 gld. 97 kr. — G. Fran Korošec, nadžupnik na Slatini, 10 gld. 73 kr., ktere so zložili prijatelji na veselici katol. polit. društva na Slatini. — G. kapelan Anton Srabčan nabral o priliki ustanovitve „Delavskega društva“ v Laporju pri Slov. Bistrici 7 gld. 47 kr. — Slavna posojilnica v Brežicah 10 gld. — Podružnica za Slov. Gradec in okolico 12 gld. 60 kr. — Izvenakad. podružnica v Gradcu po g. Fr. Hraševcu 4 gld. — Slavna „Kmetška posojilnica“ na Vrhniki 30 kr. — Slavna posojilnica v Mariboru 100 gld. — G. Peter Sirc, učitelj v Mengšu iz nabiralnika 3 gld. 50 kr. — Ženska podružnica v Krškem po g. ospej Mariji Pfeifer 21 gld. 50 kr. — Od biljardnega kluba v Radečah 6 gld.; nabiralec g. V. Krištel želi, da bi tudi drugi zabavni klubi spominjali se družbe sv. Cirila in Metoda. — Ormoška ženska podružnica 22 gld. 80 kr. — G. dež. sodišča pristav dr. Fr. Poček v Ljubljani 1 gld. — Družbeni skupiček za pomarančo gospice Tilke Vidmarjeve v družbi v „Narodnem domu“ v Celju 5 gld. — Priščno zahvalo vsem darovalcem in nabiralcem. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. marca: Ana Černe, zlatarjeva žena, 34 let, Gradišče št. 16, vnetje rebrene mrene. — Jožef Krebelj, delavec, 26 let, Radečkova cesta št. 11, jetika.

V deželni bolnici:

16. marca: Jožefa Keržič, železniškega delavca hči, 5 dni, slabost življenja. — Helena Briski delavčeva vdova, 72 let, pljučnica.

Dne 19. marca: Ivan Čančula, pastir, 14 let, prisad. — Marjeta Žmitek, posestnikova žena, 48 let, pljučnica.

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. marca 1899.

Pšenica	htl.	gl. kr.	Špoh povojen kgr.	gl. kr.
Rž	10 60	8 50	Surovo maslo	1 —
Ječmen	7 60	7 60	Jajce, jedno	2 —
Oves	6 60	6 60	Mleko, liter	8 —
Ajda	8 30	8 30	Goveje meso, kgr.	60 —
Proso	6 —	6 —	Telečje	64 —
Koruza	5 50	5 50	Svinjsko	65 —
Krompir	2 40	2 40	Koštrun	40 —
Leča	12 —	12 —	Pišanec	60 —
Grah	10 —	10 —	Golob	21 —
Fižol	11 50	11 50	Seno	100 ko. 220 —
Maslo	1 50	1 50	Slama	180 —
Mast	70 —	70 —	Drva, trda	620 —
Špoh frišen	64 —	64 —	Drva, mehka	430 —

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Marč	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C.	Vetrovi	Nebo	Pada- lina v 24 urah
22.	9. zvečer	732,3	-4,5	sl. jug	oblačno	0,0 mm
23.	7. zjutraj	731,1	-8,2	sl. jvzhod	oblačno	0,0 mm
	2. popol.	727,9	-3,4	sl. jug	sneg	0,0 mm

Srednja včerajšnja temperatura -3,5°, nor- male: 4,8°.

Dunajska borza

dné 23. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 — 90 —
Avstrijska zlata renta	120 — 10 —
Avstrijska krona renta 4%	100 — 75 —
Ogerska zlata renta 4%	119 — 80 —
Ogerska krona renta 4%	97 — 50 —
Avstro-ogerske bančne delnice	919 — —
Kreditne delnice.	367 — 75 —
London vista	120 — 50 —
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 — —
20 mark.	11 — 79 —
20 frankov.	9 — 55 —
Italijanski bankovci	44 — 35 —
C. kr. cekini	5 — 67 —

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Spretno

blagajničarico

slovenskega in nemškega jezika ter račun- stva zmožno, sprejme takoj (545-3)

Jakob Zalaznik, Stari trg št. 21.

V jako lepem kraju na Gorenjskem blizu Bleda, v neposrednem podnožju gozdov in višjih gora ter 5 minut od železniške postaje oddaljena (529-2)

nova lična hiša

s poljubno množino zemljiša za napravo vrta po lastnem okusu kupca

se takoj po ceni prodaja.

Ker je sedaj ugoden čas za napravo vrta, blagovoliijo naj se kupci kmalu oglasijo pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Išče se spreten

komí.

Takojšen vstop. Ponudbe na trdko: A. Domicelj, Rakek. (543-2)

Na Bledu

(Gorenjsko) oddajo se v neki novi vili

stanovanja

s kuhinjo in vso opremo.

Vila, ki ima lepo lego in krasen razgled, se tudi prodaja.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curh, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 50 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solno- grada, Lince, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Be- ljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce- lovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Ce- lovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zve- čer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Išče se kompanjon
za trgovino mešanega blaga
gotovine je treba 1000 gld., tudi se da trgo- vina v najem, in se hiša prodaja na obroke. Hiša je popolnoma nova, jednonadstropna in še 10 let davka prosta. V prvem nadstropju je 7 sob, pri tleh trgovina, skladišče, 2 sobe in kuhinja. (511-2)
Poleg hiše je hlev za konje in krave, in jedna klet. Za svinje je popolnoma nov svinjak s 3 oddelki.
Hiša stoji na najlepšem mestu pri farni cerkvi. Do južne železnice „Zidanmost-Zagreb“ je jedno uro vožnje z lahkim vozom.
Kje pove upravnistvo tega lista.

St. 9460.

(548-1)

Volitveni razpis.

V zmislu §. 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da se bodo

letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

vršile v telovadnicah I. in II. mestne deške 5 razrednice v Komenskega ulicah in na Cojzovi cesti, in da bodo volil:

a) v telovadnici II. mestne deške 5 razrednice:

dné 24. aprila prvi oddelek III. volilnega razreda (upravičenci od A—L).

dné 26. aprila II. vol. razred, dné 28. aprila I. vol. razred;

b) v telovadnici II. mestne deške 5 razrednice:

dné 24. aprila drugi oddelek III. volilnega razreda (upravičenci od M—Z).

vselej od osmih do dvanajstih dopoldne.

Ako bode treba ožje volitve, vršila se bode dan po prvi volitvi, to je dné 25. oziroma 27. in 29. aprila t. l., ravnotam, kot prvotna volitev, in tudi od osmih do dvanajstih dopoldne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos na- stopni gospodje občinski svetovalci, in sicer:

a) iz III. volilnega razreda:

Dimnik Jakob, Dolenc Oroslov, Mally Fran, Turk Josip in Zabukovec Jakob;

b) iz II. volilnega razreda:

Hribar Ivan, dr. Požar Lovro, Šubic Ivan in dr. Tavčar Ivan;

c) iz I. volilnega razreda:

Dr. vit. Bleiweis Karol in Grošelj Fran.

Voliti bo torej III. volilnemu razredu petero, II. četvero in I. volilnemu razredu dvoje občinskih svetovalcev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 10. marca 1899.

Največje skladišče raznega semena

in sicer

velikanske pose

potem nemške, štajerske, inkarnat, tur- ške in travniške detelje, raznih vrst pes- nega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peter- šilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(331-10)

Peter Lassnik.

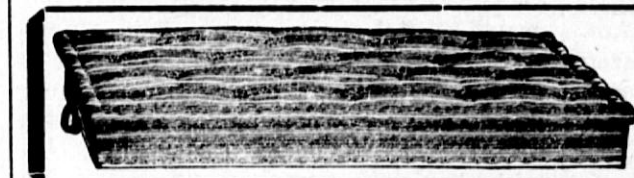
Sveže, lepe

Velikonočne šunke

v raznih težah ponuja

(554-1)

J. C. Praunseiss, Ljubljana, Glavni trg št. 19.

Modroci na peresih (Feder- matratzen), ki jih izdeluje tapetnik Obreza v Ljubljani, so najbolj in najcenejši.

S. 3/99/1

Edikt.

(534-2)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjer koli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decem- bra 1868, se nahajajoče premoženje protokolovanega trgovca Jerneja Šbila v Mokro- nogu odprlo konkurs, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sodn. svet- nika Jožefa Stariča za uradnim sedežem v Novem mestu in za začasnega upravi- telja mase Frana Penca ml. v Mokronogu.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 31. marca 1899, točno ob 10. uri zjutraj na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju družnega masnega upravitelja, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote postaviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kakršna pravna obravnava

do dne 9. aprila 1899. leta

pri tem sodišči, ali pri okrajnem sodišču v Mokronogu po predpisih konkurznega reda, da se izognejo v istem zapretilih pravnih nasledkov ter jih dne 12. maja 1899. dolo- čeno točno ob 10. uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri likvidacijskem dnevu zgle- sijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zlašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 18. marca 1899.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

500-3